

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський фаховий коледж харчових технологій і торгівлі

Затверджую
Директор коледжу
Людмила Крукевич
«29» серпня 2025 р.
№ 1575-0/дп
29.08.2025р.

ПОЛОЖЕННЯ
про си́лабус освітнього компонента
у Тернопільському фаховому коледжі харчових
технологій і торгівлі

Тернопіль – 2025

Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. №2145- VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. №1556, «Про фахову передвищу освіту» від 27.04.2021 р. №1414-IX, Наказу МОН України від 11 липня 2019р., №977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти», «Положення про організацію освітнього процесу у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі».

Метою Положення є підвищення якості освітнього процесу за рахунок пояснення здобувачеві освіти суті і форми освітнього компонента.

I. Загальні положення

1.1. Положення є нормативним документом Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі і визначає порядок розроблення, затвердження, реалізації та перегляду силабусу освітнього компонента.

1.2. Силабус є стислим описом компонентів освітньо-професійної програми, частиною навчально-методичного комплексу, який містить основні характеристики освітнього компонента і має на меті допомогти здобувачеві освіти в організації його навчальної діяльності.

1.3. Враховуючи нові вимоги до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу у закладі освіти, кожен викладач коледжу зобов'язаний створити комплекс принципово нової навчально-методичної документації, в тому числі силабусу – профіль освітнього компонента для здобувача освіти як засобу набуття компетентностей.

1.4. Положення про силабус освітнього компонента розроблено як складову частину системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у Тернопільському фаховому коледжі харчових технологій і торгівлі та встановлює єдині вимоги до змісту і оформлення силабусу освітнього компонента для підготовки фахових молодших бакалаврів.

1.5. Об'єктом силабусу є освітній компонент.

1.6. Суб'єктами силабусу є викладач та здобувач освіти.

1.7. Силабус розробляють педагогічні працівники циклової комісії, за якими закріплено освітній компонент, відповідно до навчального плану підготовки здобувачів освіти.

1.8. Положення сформоване з урахуванням нових нормативних документів та досвіду провідних закладів фахової передвищої освіти. Положення є основою для розробки силабусів освітніх компонентів, містить структуру силабусу, рекомендації щодо розробки кожної структурної частини.

1.9. Силабус освітнього компонента підписують розробник (и) силабусу, голова

циклової комісії, на засіданні якої проводилось узгодження силабусу і голова методичної ради коледжу.

II. Структура силабусу освітнього компонента

2.1. Силабус освітнього компонента є планом, програмою та путівником успішного засвоєння освітнього компонента здобувачами освіти. Він повинен бути коротким і зрозумілим для здобувача освіти, тому побудова максимально відповідає на питання здобувача освіти про освітній компонент і, водночас, відображає необхідні складові силабусу та їх взаємозв'язок.

2.2. Загальна структура силабусу включає:

1. Загальна інформація про освітній компонент.
2. Опис освітнього компонента, форма контролю.
3. Мета і завдання освітнього компонента.
4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми.
5. Програмні компетентності, які набуває здобувач освіти при вивченні освітнього компонента, відповідно до освітньо-професійної програми.
6. Структура курсу (теми лекцій, практичних, лабораторних і семінарських занять, самостійної роботи)
7. Критерії оцінювання.
8. Основні та допоміжні інформаційні ресурси (Рекомендовані джерела інформації).

III. Рекомендації щодо розробки кожної структурної частини

3.1. Загальна інформація про освітній компонент.

Зазначається назва закладу та назва освітнього компонента.

3.2. Опис освітнього компонента, форма контролю.

Зазначається галузь знань; спеціальність; назва освітньо-професійної програми; освітньо-професійний ступінь; статус освітнього компонента; мова викладання; кількість кредитів; розподіл годин за видами занять; форма контролю.

3.3. Мета і завдання вивчення освітнього компонента.

Мета вивчення – це:

- 1) заздалегідь усвідомлений і плановий результат навчальної діяльності здобувачів освіти в межах відповідного освітнього компонента;
- 2) результат взаємодії викладача та здобувача освіти, що формується в свідомості викладача у вигляді узагальнених явних уявлень, відповідно до яких відбираються і співвідносяться завдання і всі інші компоненти освітнього процесу.

Таким чином, мета вивчення освітнього компонента є системоутворюючим елементом, який відіграє вирішальну роль в організації і здійсненні всього процесу навчання.

Мету вивчення рекомендується формулювати так, щоб була можливість виміряти ступінь її досягнення, що зручно робити в інфінітивній формі (навчити..., виробити..., сформулювати... тощо).

Завдання – це конкретне вираження мети, відповідь на запитання: з чим

знайомить, чому навчить, які компетентності формують освітній компонент.

3.4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійних програм.

Вказується перелік результатів навчання, які формуються в процесі викладання освітнього компонента із зазначенням шифру відповідного програмного результату навчання в освітньо-професійній програмі. Програмні результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих здобувачем освіти у процесі вивчення освітнього компонента, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

3.5. Програмні компетентності, які набуває здобувач освіти при вивченні освітнього компонента.

Перелік компетентностей, яких набуває здобувач освіти при вивченні освітнього компонента, подається у вигляді зазначеного шифру відповідної компетентності в освітньо-професійній програмі (ЗК, СК).

3.6. Структура курсу (теми лекцій, практичних (лабораторних) і семінарських занять, самостійної роботи).

У програмі вивчення освітнього компонента рекомендується формулювати теми з орієнтацією на зміст робочої програми освітнього компонента. Слід підкреслити, що здобувачі освіти в ході вивчення освітнього компонента очікують втілення саме того змісту, який було заявлено у силабусі.

У зв'язку з цим у структурі курсу рекомендується формулювати теми максимально наближено до тих, що плануються реалізувати. Формулювання тем у силабусі повинно не тільки викликати інтерес здобувачів освіти до освітнього компонента, але й мотивувати їх майбутню навчально-пізнавальну діяльність.

За умов сучасних технологій навчання заняття повинні проводитись переважно в активній і творчій формах. У зв'язку з цим пріоритетними формами організації навчання у закладі освіти є проблемні і оглядові лекції, активні творчі семінари, лабораторні та практичні роботи, дискусії, ділові ігри, заняття із застосуванням комп'ютерної техніки тощо. Застосовувати ті методи навчання, які спрямовані на формування активного сприйняття індивідуальної інформації. Тематичний план вивчення освітнього компонента рекомендується оформляти у вигляді таблиці, де вказуються назва теми і кількість годин, що відводиться на вивчення тієї чи іншої теми.

Самостійна робота є однією із основних форм організації освітнього процесу, що виражається і в співвідношенні аудиторної і самостійної роботи (може складати від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача освіти). Самостійна робота здобувача освіти є основним засобом оволодіння освітніми компонентами у вільний від обов'язкових занять час.

Зміст самостійної роботи визначається програмою освітнього компонента, методичними матеріалами і завданнями викладача, при виконанні її необхідно надати можливість здобувачеві освіти консультації викладача відповідно до графіка. У силабусі зазначаються теми самостійної роботи, їх обсяг (кількість годин).

3.7. Критерії оцінювання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень з кожного освітнього компонента наведені у навчальних та робочих програмах і реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

3.8. Основі та допоміжні інформаційні ресурси (Рекомендовані джерела інформації).

У цьому розділі рекомендується дати інформацію про використання інформаційних ресурсів при вивченні зазначеного освітнього компонента, при цьому треба відокремити обов'язкову і додаткову літературу, інформаційні ресурси в Інтернеті.

У список літератури для обов'язкового вивчення доцільно включати 3-5 основних підручників або навчальних посібників, які, на думку викладача, максимально повно відображають зміст освітнього компонента. Зміст джерела для обов'язкового вивчення повинен відповідати навчальній програмі освітнього компонента та сучасним вимогам науки.

У список додаткової літератури рекомендується включати 5-10 найменувань найбільш значущих джерел.

Інформаційні ресурси в інтернеті (рекомендується не більше 5-10 джерел)

IV. Порядок затвердження періодичного перегляду удосконалення силабусу освітнього компонента

4.1. Проект силабусу освітнього компонента проходить обговорення серед стейкхолдерів освітнього процесу, розглядається на засіданні циклової комісії, до якої закріплений освітній компонент.

4.2. Протоколи результатів розгляду проектів силабусів освітніх компонентів протягом трьох робочих днів передаються до методичної ради коледжу.

4.3. Силабус освітнього компонента затверджується на засіданні методичної ради коледжу разом з програмами освітніх компонентів.

4.4. Силабус освітнього компонента зберігається у цикловій комісії та представлений у електронному курсі.

4.5. Силабус освітнього компонента може, як правило, оновлюватись в частині всіх компонентів і програмних результатів навчання при унесенні змін до них.

4.6. Підставою для оновлення силабусу можуть бути:

- ініціатива роботодавців;
- результати оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента;
- об'єктивні зміни інфраструктурного кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування здобувачів освіти щодо якості

викладання освітніх компонентів.

V. Прикінцеві положення

5.1. Це положення набирає чинності з дати затвердження педагогічною радою Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі.

5.2. Зміни та доповнення до цього положення розглядаються і затверджуються педагогічною радою Тернопільського фахового коледжу харчових технологій і торгівлі та вводяться в дію наказом директора.

5.3. Проекти силабусів освітніх компонентів повинні бути розроблені педагогічними працівниками до початку поточного року.

5.4. Силабуси освітніх компонентів запроваджуються як обов'язкова складова комплексу навчально-методичного забезпечення освітнього компонента в поточному році.

Обговорено і схвалено
на засіданні студентської
ради коледжу
протокол № 1
від 29.08 2025 р.

Обговорено і затверджено
на засіданні педагогічної ради
протокол № 1
від 29.08 2025 р.